

Navýšení institucionálních prostředků v rozpočtu Grantové agentury České republiky

Materiál pro jednání RVVI

Obsahem předkládaného materiálu je analýza potřeby navýšení institucionálních prostředků v návaznosti na vládou již schválenou novou skupinu grantových projektů „Grantové projekty excelence v základním výzkumu EXPRO“ a na nově připravované skupiny grantových projektů. Grantová agentura České republiky (dále jen „GA ČR“) předkládá RVVI ke schválení nové skupiny grantových projektů „Grantové projekty JUNIOR STAR“, „Grantové projekty POSTDOC“ a „Mezinárodní grantové projekty hodnocené na principu LEAD Agency“, jejichž součástí jsou i předpokládané účelové výdaje projektů v jednotlivých letech. Vzhledem k tomu, že potřeba navýšení institucionálních prostředků není v materiálu blíže specifikována, je předkládán tento materiál, jelikož navýšení institucionálních prostředků úzce souvisí se schvalováním nových skupin grantových projektů.

Veřejné soutěže ve výzkumu, experimentálním vývoji a inovacích na podporu zmíněných skupin grantových projektů budou vyhlášeny poprvé v roce 2020 se zahájením poskytování podpory v roce 2021, rozpočet je tedy zapotřebí posílit již v roce 2021.

Rozpočet institucionálních prostředků GA ČR je od roku 2015 stanoven v konstantní výši 109 783 tis. Kč. GA ČR se dlouhodobě potýká s nepříznivým poměrem mezi meziročními nárůsty účelových prostředků a vývojem prostředků institucionálních, a z tohoto důvodu je v následujících letech třeba počítat s navýšením institucionálních výdajů. Rostoucí objem účelových prostředků s sebou nese neustále se zvyšující nároky na zaměstnance GA ČR, a to s ohledem na zajišťování kvalitního hodnoticího procesu grantových projektů s rostoucím významem excelence v základním výzkumu, mezinárodní spolupráci v oblasti výzkumu a vývoje, kontrolní činnosti, dodávky dat do povinných informačních systémů, změny legislativy a procesů souvisejících s využíváním IISSP. V neposlední řadě je třeba počítat s prostředky na obnovu informačního systému, neboť stávající systém je funkční od roku 2012 a je třeba vynakládat každoročně zvýšené náklady na jeho provoz a rozvoj související s novou legislativou či novými skupinami grantových projektů.

Institucionální prostředky jsou určeny zejména na podporu hodnoticího procesu s cílem dalšího zkvalitnění činností v rámci posuzovacího řízení formou hodnoticích panelů a na zajištění chodu Kanceláře GA ČR. Z institucionálních prostředků jsou hrazeny veškeré výdaje na administrativní procesy související s běžným provozem GA ČR, z čehož tvoří největší objem prostředků mzdové náklady a náklady na hodnoticí proces.

Náklady na hodnoticí proces se skládají z výdajů, které GA ČR vynakládá hodnotitelům na základě uzavřených dohod o provedení práce pro členy expertních skupin u všech dosud schválených skupin grantových projektů. Členy těchto orgánů jsou vysoce kvalifikovaní odborníci ve svých oborech a v případě nové skupiny grantových projektů EXPRO jsou to zahraniční renomovaní odborníci, kteří jsou součástí nových expertních orgánů. Dalšími výdaji jsou výdaje za expertní posudky návrhů projektů vypracovávané tuzemskými i zahraničními hodnotiteli a hrazené z položky Ostatní služby. Výše prostředků v rozpočtu GA ČR určená na hodnocení je v současné době již nedostatečná, neumožňuje zkvalitňování hodnoticího procesu a nepočítá s prostředky na hodnocení nových skupin grantových projektů.

Požadavky na zvýšení rozpočtu:

Níže jsou analyzovány jednotlivé skupiny grantových projektů, na jejichž hodnocení je třeba navýšit prostředky, a další výdaje související s obnovou informačního systému, na které je nutné prostředky vyčlenit.

V souvislosti s novou skupinou **grantových projektů excelence v základním výzkumu EXPRO** došlo ke zvýšení nákladů na hodnoticí proces, neboť projekty a jejich odborné výsledky jsou hodnoceny výhradně mezinárodními panely. Náklady na hodnocení projektů EXPRO jsou v roce 2019 vyčíslené na 4 738 tis. Kč, přičemž se hodnotí 134 projektů. Hodnocení výhradně mezinárodními panely je výrazně nákladnější než hodnocení panely tuzemskými, nicméně dochází ke zkvalitňování hodnoticího procesu, což bylo jedním z cílů při zavádění této skupiny grantových projektů.

Nová skupina grantových projektů **„Grantové projekty JUNIOR STAR“**, která je současně předkládána RVVI ke schválení, počítá mimo jiné se zavedením stejného hodnocení jako u projektů EXPRO, tzn. mezinárodními panely. Odhadujeme, že při počtu 314 obdržných návrhů projektů, budou výdaje za hodnocení ve výši 3 758 tis. Kč. K hodnocení budou využívány stejné mezinárodní panely jako u projektů EXPRO. Současné juniorské projekty jsou hodnoceny tuzemskými panely a je zřejmé, že dojde k navýšení výdajů za hodnocení nové skupiny grantových projektů cca o 2 000 tis. Kč.

Nová skupina grantových projektů **„Grantové projekty POSTDOC“**, která je současně předkládána RVVI ke schválení, bude hodnocena v rámci stávajících panelů složených z tuzemských expertů. Odhadujeme, že při počtu 250 hodnocení návrhů projektů budou výdaje za hodnocení dosahovat výše 1 605 tis. Kč. Jelikož se jedná o zcela novou skupinu grantových projektů, nemá GA ČR v rozpočtu prostředky na jejich hodnocení.

Nová skupina grantových projektů **„Mezinárodní grantové projekty hodnocené na principu LEAD Agency“**, která je současně předkládána RVVI ke schválení, bude hodnocena v rámci stávajících panelů složených z tuzemských expertů. Odhadujeme, že při počtu 40 hodnocení návrhů projektů v rámci iniciativy „Central European Science Partnership“ (CEUS) a 80 hodnocení návrhů projektů v rámci iniciativy „Multilateral Lead Agency“ (MLA) by výdaje na hodnocení činily 780 tis. Kč. Jelikož doposud GA ČR tyto projekty nehodnotila (hodnocení prováděla partnerská agentura), jde o zcela nové výdaje v rámci rozšíření spolupráce o další země, se kterými dosavadní rozpočet GA ČR nepočítá.

V rámci iniciativy CEUS se počítá se spoluprací mezi GA ČR, FWF, NCN a ASSR. V rámci iniciativy MLA se předpokládá, že dojde k rozšíření o další země. K členům MLA Task Force patří kromě GA ČR následující zahraniční agentury:

Austrian Science Fund (FWF), Rakousko;

Research Foundation – Flanders (FWO), Belgie;

Fund for Scientific Research (FNRS), Belgie;

Croatian Science Foundation (HRZZ), Chorvatsko;

Academy of Finland (AKA), Finsko;

Agence Nationale de la Recherche (ANR), Francie;

German Research Foundation (DFG), Německo;

Science Foundation Ireland (SFI), Irsko;

Luxembourg National Research Fund (FNR), Lucembursko;

Research Council of Norway (RCN), Norsko;

National Science Centre (NCN), Polsko;

Foundation for Science and Technology (FCT), Portugalsko;

Slovenian Research Agency (ARRS), Slovinsko;

Swedish Research Council for Sustainable Development (Formas), Švédsko;

Swiss National Science Foundation (SNSF), Švýcarsko;

Netherlands Organisation for Scientific Research (NWO), Nizozemí;

UK Research and Innovation (UKRI), Velká Británie.

Současný informační systém pro zajištění celého životního cyklu grantů administrovaných GA ČR byl navržen v roce 2011 a je udržován na technologiích dostupných v daném roce. Vzhledem k vývoji dalších soutěží je tento systém doplňován o další funkcionality, zejména týkající se nových typů soutěží, způsobů hodnocení, zasílání smluv, archivace apod., ale s použitím původních technologií a s ohledem na kompatibilitu se základním systémem.

GA ČR chce provést redesign systému se zavedením aktuálních technologií s cílem zvýšení bezpečnosti systému a zvýšením uživatelského komfortu pro příjemce a řešitele. Bude optimalizován datový model, zrychlí se odezvy systému, přihlašování do systému bude umožňovat vyšší míru bezpečnosti při správě hesel a vyšší úroveň šifrování citlivých a osobních dat.

Předpokládaný redesign: doba trvání 3 roky a finanční náročnost mezi 10–20 miliony. Konkrétní hodnoty a termíny upřesní studie zadaná v tomto roce GA ČR nezávislému posuzovateli.

Shrnutí potřeb:	
Prostředky na hodnocení EXPRO	4 738 tis. Kč
Prostředky na hodnocení JUNIOR STAR	2 000 tis. Kč
Prostředky na hodnocení POSTDOC	1 605 tis. Kč
Prostředky na hodnocení LEAD AGENCY	780 tis. Kč
Informační systém	20 000 tis. Kč
Zvýšení celkem	29 123 tis. Kč

Závěr:

Výše institucionálních prostředků pro pokrytí nákladů GA ČR z dlouhodobého hlediska stagnuje. Přestože v minulých letech docházelo k meziročnímu nárůstu účelových prostředků, výše institucionálních prostředků zůstává ve stejné výši, a to i přesto, že na základě nárůstu výdajů na účelové financování projektů náročnost hodnoticího procesu roste. V současné době je již výše prostředků určená na hodnocení na hranici finančních možností, a v případě zkvalitňování hodnoticího procesu a schválení zcela nových skupin grantových projektů je zcela nedostatečná. Další zkvalitňování hodnoticího procesu se již bez dalších prostředků neobejde. Nestabilita rozpočtu v posledních letech navíc ohrožuje úspěšné konání veřejných soutěží a samotným vědeckým pracovníkům může přinášet jistá omezení. Z uvedených

důvodů je nezbytné počínaje rokem 2021 navýšit finanční prostředky v rozpočtu GA ČR na pokrytí institucionálních výdajů o sumu v celkové výši 29 123 tis. Kč. Tyto prostředky budou využity jak na posílení a zkvalitnění hodnoticího procesu, tak na další rozvoj informačního systému.“

Praha 15. 5. 2019